

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Pomirjevanje.

Dunajski list ima iz Berlina telegram: „V onih krogih, ki stvari poznajo, mislijo, da je položaj jako resen. Diplomatični koraki zadnjih dni so orientalne stvari rajše zamotali, nego razmotali. Angleška je podpirala turško terjatev, da mora knez Milan osobno prositi v Carigradu za mir. Ali knez Milan to kar odbija, ravno tako knez Nikolaj. Rusija še pristavlja, da srbko vprašanje se ne da ločiti od vprašanja, kaj bode z Bosno in Hercegovino, in zahteva, da Turčija premirje prevzame brez vseh pogojev.“

V tem je menda res izrečeno celo položje, kakor je danes. Premirje se utegne res narediti, ali brez pogojev, t. j. kadar bode končano, trajala bode vojska naprej. Kajti ne sme se pozabiti, zakaj se je vojna začela. Za to namreč, ker sta bili Bosna in Hercegovina v orožju in uporu. In zdaj sta isto tako v uporu nego kedaj. Kako je torej mir s Srbijo in Črnogoro mogoč brez miru z Bosno in Hercegovino?

Tega vprašanja si morda ne stavlja jo oni, ki so se vedno blamirali s svojim diplomtiziranjem in svetovanjem uže leto in dan trajajočega vstanka. Ali najboljša poznavalka orientalnega vprašanja, slovanska Rusija, ne more ga iz vida pustiti, ne more in ne sme dopuščati, da Srb vtakne meč za tist „status quo“, pa da Turki nadaljujejo moritve po Bosni in Hercegovini po bulgarskem izgledu na ljutejši način, kakor je bilo mučenje prvih kristijanov. Slovanska in krščanska Rusija, za-

štitnica Slovanstva in krščanstva mora tu svojo veljavno besedo založiti, tudi če puritanska protestantka Anglija pozablja na milijone biblij, katere je razširila, da zdaj surovim Mohamedanom otrpnene roke podpira in jim gnjilo življenje s težavo hrani.

Mir je še dalje nego se pričakuje. Če diplomatični krogi, katerim se tako silno mudi, menijo, da bodo morda uže v 48 urah kaj gotovega dosegli, — reče se jim lahko, da so lani mesece in mesece kovali spomenice ali memorande o turških reformah, ali nazadnje je bilo vse delo samo za papirni koš, vse je pod mizo palo.

Orientalno vprašanje se da samo s krvjo in železom rešiti. Če ga Srbija — zapuščena od Grecije in Rumunije, na kateri je smela računati, ne bode mogla, morala ga bode — Rusija. In kdo bi se mogel zarotiti, da nij mogoče, ko bi konec kacega pomirjevanja, mej Srbijo in Turčijo bil začetek vojske Rusije z Anglijo in tako dalje . . .

Jugoslovansko bojišče.

Tudi danes nij nobenega važnega telefoničnega poročila z bojišča, zlasti oficijalnega ne. Jedni poročajo, da sta vsled obojestranskega utrujenja oba sovražnika z orožjem počivala, drugi pa („N. W. Tgbl.“) ima brzojavljenje iz Beograda, da so Srbi 28. t. m. zopet ofenzivno Turke prijeli in čez Topolnico na Niš vrgli. — Šest teških kanonov so Srbi iz beogradske tvrđnjave v Aleksinec peljali.

Dopisnik dunajskega lista, ki stoji v ne-

kakvej zvezi z našim vnanjim ministerstvom piše 26. t. m. da je govoril z ministrom Rističem. Ta mu je rekel: „Pač je res, da smo računali pred vojsko na faktorje, katerih nijmo dobili; pač smo se v številkah preračunili. K nam so hodili dvajset let vodje Bulgarov in Bošnjakov; Grki so nam obetali; pa kde so? Mi smo navezani sami na sebe in navzlic temu se mi jako močno upiramo; rešena je vsaj naša čast.“

„N. W. Tgbl.“ ima o zmagi pri Aleksinci 24. avg. to-le poročilo: „Ker so Srbi po turškem hudem napadu, ki je bil 23. avgusta, na šance, vedeli, da bodo Turki drug dan z novega začeli naskakati njih položje, oskrbeli so se uže po noči z živem. Streliva (municije) nijso prej ta dan uže več imeli dovolj. Ali po noči ga je prišlo veliko in Srbi so mogli misliti na ofenzivo. Boj se je torej začel na vse zgodaj v jutro. Srbska artilerija je kmalu s kartačami posegla v bojevanje, streljanje je bilo vedno hujše, celo generalštabni Černjajevi oficirji so vmes streljali. Nazadnje so Turki bežati začeli. Srbski vojaki so po zmagi Černjajeva viharo pozdravljali.“

Iz Beograda poroča „Pol. Corr.“ 26. avg. Zadnji vspehi srbske vojske pri Aleksincu se ne dajo utajiti. Knez je bil po zadnjih poročilih z bojišča neizmerno razveseljen in je poveljnika šumadijske brigade, polkovnika Protića in načelnika generalnega štaba, polkovnika Komarova imenoval za generala. Isti naslov dobi tudi Horvatović, čegar delo, zajetje Ejub-paše od hrbta se šteje k najlepšim vojnim činom. — Legija Angleža Mac-Ivera, ki šteje

Listek.

Pomladanski valovi.

(Roman, spisal Ivan Turgenjev; poslovenil dr. Maks Samec.)

XXVI.

(Dalje.)

— „Ah verujte, verujte to, kar sem pisal,“ vsklikne Sanin; vsa plašnost ga je naglo minula — govoril je z žarom, „— ako je na svetu kaj resnice, svetinje, nedvombne resnice tako je to, da vas ljubim, ljubim strastno, Ema!“

Ona ga po strani in za trenotek pogleda — in zopet jej je skoraj izpolnil se solnčnik.

— „Verujte mi, verujte mi,“ pritrjuje Sanin. On jo prosi, steza roke proti njej. „Kaj hočete, da storim . . . da bi vas prepričal?“

Ona se zopet ozre na njega.

— „Povejte, monsieur Dimitrij,“ začne ona, — „tretji dan, ko ste me prišli nagovarjat — še nijste vedeli . . . ne čutili . . .“

— „Čutil,“ povzame besedo Sanin — „ali vedel še nijsem. Ljubil sem vas od trenutka,

ko sem vas zagledal, ali nijsem mislil precej, da ste tudi vi za mene! Vrh tega sem še slišal, da ste vi zaročena nevesta . . . Kar se tiče naročila vaše matere — to, v prvo: kako bi jej bil mogel odreči? in v drugo sem vam, to je jasno, na tak način izročil materino poročilo, da se vam je moralo dozdevati . . .“

Zaslišijo se teški koraki in dovolj močan gospodin, s suknjo čez pleča, očividno ptujec se pokaže izza grma — in z brezceremonostjo blodečega popotnika pogleda na klopi sedeč par — zakašlja in stopa dalje.

— „Vaša mati,“ reče Sanin, „so mi djali, da bode vaša odpoved napravila škandal, da sem tudi jaz deloma kriv neprijetne dogodbe, in da je tudi nekoliko moja dolžnost, pregovoriti vas, da se ne odpoveste vašemu ženinu, gospodu Klüberji . . .“

— „Monsieur Dimitrij,“ reče na to Ema in dene z roko lase po strani, ki so viseli proti Saninu — „ne imenujte, prosim vas, gospoda Klüberja mojega ženina. Jaz ne bom nikdar njegova žena. Jaz sem se mu odpovedala.“

— „Ste mu odrekli? Kedaj?“

— „Včeraj.“

— „Njemu samemu?“

— „Njemu samemu. Pri nas doma. Prišel je bil k nam.“

— „Ema! Ali ljubite mene?“

Ona se obrne k njemu.

— „Ali bi drugače bila prišla semkaj?“ zašepeta ona — in obe roki padeta na klop.

Sanin prime za te brezsilne, z dlanmi k vrhu ležeče roke in jih pritisne k svojim ustnam . . .

To je tista zaveza, katera mu je igrala pred očmi! To ona sreča, to njena bliščeča podoba!

On vzdigne glavo in pogleda na Emo — naravnost, smelo. Tudi ona je gledala nanj, — nekoliko od zgoraj navzdol. Pogled njenih poluzakritih, z lehkimi blaženimi solzami oblitih oči je bil kalen. Tudi njegovo lice se nij smehljal . . . ne! ono se je smijalo tudi blaženim akoprem brezglasnim smehom.

Sanin jo je hotel potegniti sebi na prsa, ali ona se je odklonila in smejé se z istim brezglasnim smehom zanikavno pomajala z

600 konjиков, šla je danes na mejo. Zopet 70 ruskih oficirjev je prišlo iz Odese.

Iz Dubrovnika se poroča: Turki so požgali v Hercegovini 13 vasij na Popovem polju. — Vprašamo Turkoljube nemškutarske: Kaj je vredna taka država, ki se na lastnej zemlji more le s požiganjem in umorom hraniti, ter tako sama sebe slabi?

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. avgusta.

Colna in trgovinska pogodba z Ogersko obteče s tem letom, kakor znano. Magjari bi radi videli, da bi se ta točka pogodbe najprej rešila. Ustavoverci pa zagovarjajo, naj se vsa vprašanja, zlasti i ono o banki in kvoti, skupaj rešavajo. Sploh bode pa še celo pogajanje jako mnogo težav delalo obema.

Na **Češkem** bodo prihodnji mesec imeli zopet volitve za državni zbor, ker se ga Čehi ne udeležujejo. Znano je, da se to vsako leto ponavlja. Da bi le ne bilo več onega neplodnega domačega prepira mej Čehi.

V **Galiciji** je volilna agitacija za deželni zbor uže huda, da si je volitev stoprāv 24. in 26. oktobra. Zlasti jude obdelujejo Rusini in Poljaki.

Hrvatje pak nadaljujejo najnovejša jugoslovansko-hrvatska junaštva in Srbe zapirajo. Zaprt je zdaj tudi predsednik osješke trgovinske zbornice Aksentijević in v Zagreb pripeljan. S temi zatvaranji si menijo Hrvati „hegemonijo na jugu“ zaslužiti? Take prikazni gledati je pri nas vsak osupnen.

Ogerski uradni list prinaša najvišje ročno pismo, katero ministra Simonijeja vodstva trgovinskega ministerstva oprošča in to ministerstvo izroča začasno Trefortu.

Petdeset ruskih prostovoljcev, ki gredo v Srbijo, magjarska vlada ne pusti naprej in morajo tako dolgo čakati, da bodo magjarski ministri sklenili kaj z njimi. Kaj vtikajo ti Magjari v Ruse in Srbe azijske svoje nosove?

Vnanje države.

Ruski „Golos“ naravnost izpoveduje, da Rusija „mora za Slovane zavzeti se; mnogo Rusov se bojuje v vrstah srbske armade; ruska kri teče za slovansko stvar, cel ruski narod je udeležen.“ Nemškutarski časniki se na te izreke silno jeze.

O **Rumuniji** piše „Ruski Mir“ članek, v katerem po pravici dolži Rumunce, da imajo dvojno politiko, jedno nemško, diktirano njihovemu nemškemu knezu iz Berlina in drugo rumunsko. Poslednja je pa popolnem nezmožna. Na tem so Rumunci sami krivi, ker družega

ne znajo, kakor da se konservativci in liberalni narodnjaki mej soboj prepirajo.

Stari **angleški** lord Russel v svojem pismu do Granwilla pravi: „Meni je vse jedno, ali Rusi, Avstrijci, Nemci ali Italijani Turke podedovajo: Angleška bode samo terjala, da smejo vse vojne in trgovinske ladije v Črnomorje svobodno zahajati in da je dovoz do Odese prost.“ — Zarad tega se razni Turkoljubi jeze na poštenjaka, ki je civiliziran dovelj, da mu ne dopadajo krutosti Turške v Bulgariji.

Garibaldi, stara svobodnjaška koronina, pisal je uredniku rimskega lista „Capitale“ pismo, v katerem izgovarja svoje vrele simpatije za jugoslovanske boritelje proti turškemu tiranu. On je za to, da se mora Turčin iz Evrope vreči in narodi naj slobodni bodo. „Bolam pošiljam pozdrav iz vsega srca borcem za svobodo iztoka,“ pravi starina.

Kakor povsod po svetu tako so tudi na **Francoškem** zdaj velike vojaške vaje v Chalonsu, kjer je tudi Mac-Mahon.

V diplomatičnih krogih menijo, da je evropska konferenca zdaj silno potrebna.

Dopisi.

Iz Ljubljane 30. avg. [Izv. dop.]

Sedaj se ima deželni šolski svet na novo sestaviti, deželni odbor je uže dva odbornika izmej sebe izvolil, ob enem pa tudi dva zastopnika učiteljstva vladi v potrjenje predložil, mej temi tudi prof. Š. To je dalo nekemu ljubljanskemu dopisunu povod, o tem profesorji perfidno in lažljivo pisati v novo Židovsko „Presse“ in v druge take liste. Ta dopisun govori o dveh grehih, koja zapirata omenjenemu profesorju pot v deželni šolski svet; in sicer pravi, da je jedenkrat g. Š. rekel, da je cinična predrznost, če nadzorniki učiteljem ustavovernost priporočajo, in v drugo se mu očita, da je pri zadnjih volitvah v mestni zastop za narodno stranko agitiral. Oziraje se na to, naznanja ta dopisun v prav proroškem duhu; ta profesor ne more in ne bo prišel v deželni šolski svet. Sedaj pa hočemo mi ova dva greha pojasniti. Meseca januarja je prinesel ljubljanski „Tagblatt“ članek pod naslovom: „Die Mittelschulen in Krain und der deutsche Sprach-Unterricht“. Profesor Š. je ta pristransko strastno in neresnično pisani članek pobijal na vse strani in preresetavajoč „Tagblattovo“ izjavo, da narodni

profesorji odsvetujejo branje nemških knjig, zavračal tako: Slovenski profesorji bodo nemške klasike gotovo vselej priporočali; če se isto morda ne bode godilo nasproti „L. Ztg.“ in „Tgbl.“, naj g. pisatelj ta greh velikodušno priznava, kajti pedantični možje se boje, da ne bi mladina pri tem berilu pozabila nemške slovnice, — katero oba ona lista tolikokrat s prav turško krvoločnostjo mučita, — ali pa da bi branje nekaterih spisov (n. pr. monstroznih feuilletonov g. Sime) popolnem uničilo estetične pojme, pridobitek drugih literarnih študij! Dalje pravi profesor Š.: „Tagblatt“ je imel zlobni namen ovaditi, denuncirati narodne učitelje, in tu smemo reči: es ist Methode in dieser Niedertracht, ker komaj je minulo nekoliko tednov, kar je „Laib. Schulztg.“ ovadila slovenske ljudske učitelje, komaj smo nehali čuditi se cinične drznosti, s katero je neki homunculus učiteljem kamniškega okraja pridigoval, da je prvi pogoj za učitelja ustavovernost, t. j. sovrastvo do slovenske narodnosti (kajti v pravem pomenu ustavoverni so vsi naši učitelji), in uže se jima pridruži „Laib. Tagbl.“, ter hripavim glásom policijo hajska na narodne profesorje srednjih šol, češ, da oni pačijo, zapeljujejo, izročeno jim mladino.

Tako je pisal g. Š. v „Slov. Narodu“ od 5. febr. t. l. in v teh zadnjih citiranih stavkih šiba znanega „šolmoštra.“ Videti mu, da se njegovi feuilletoni imenujejo monstrozni, da po izjavi onega profesorja njegovi fabrikati uničujejo estetične pojme, ga je toliko bolj žalilo, ker je pomislil, da je vendar uže pisal „preiskronane abhandlunge“, izdal knjigo za telovadbo in tudi uže dušeslovje dalje časa v rokopisu hrani. In potem je tudi tega šolmaštra epiteton „homunculus“ hudo zadel, njega, ki je tolika visokost.

Vsled tega je jel kričati ta šolmašter v „Gemeinde Ztg.“ po policiji in on je prvi, ki je perfidno in lažljivo poročal, da je ta profesor rekel, da je cinična drznost, če nadzorniki ustavovernost učiteljem priporočajo. Če primerimo to, kar je g. Š. v „Narodu“ o ustavovernosti pisal, in to, kar je pred meseci „Gemeinde-Ztg.“ poročala, in kar sedaj drugi nemški listi s hripavim glasom naznajo, reči moramo: da je to navlaščno zvijanje!

Natančneje o ustavovernosti je uže „Slov.

glavo. „Počakaj“ se je zdelo, da so rekle njene srečne oči.

„O Ema!“ vsklikne Sanin: — „ali morem verjeti, da me ti — (srce je v njem zatrepetalo ko struna, ko so njegove ustne prvokrat izgovorile: ti) — da me ljubiš?“

— „Jaz tega sama nijsem pričakovala,“ spregovori tihoma Ema.

— „Ali sem mogel misliti,“ nadaljuje Sanin, „ali sem mogel misliti, prišedši v Frankobrod, kjer sem bil namenjen ostati le nekoliko ur, da bom tukaj našel srečo celega svojega življenja!“

— „Celega življenja? Zares?“ vpraša Ema.

— „Celega življenja, na vek in za vselej!“ vsklikne Sanin z novim ihtenjem.

Vrtnarjeva lopata zapraska dva koraka proč od klopi, na katerej sta sedela.

— „Pojdiva domu,“ šepne Ema; — pojdiva skupaj — hočeš?“

Ako bi mu bila ta trenotek rekla: „Vrzi se v morje — hočeš?“ Oha bi še ne bila izgovorila poslednje besede, ko bi Sanin uže strmolavo letel v brezdnó.

Napravita se iz vrta in gresta domu, ne po mestnih ulicah, ampak po predmestji.

Sanin je šel poleg Eme, le nekoliko korakov zadaj; on nij obrnil očí od Eme in se v jedonomer smehljaj. Ona pa je zdaj stopala urno, zdaj zopet ustavila se. Po resnici povedano, oba sta, on ves bleđ, ona rožnobjna notrajnega vznemirjenja, gibala se naprej kakor omamljena. To, kar sta nekoliko trenotkov popred delala mej soboj — to odganje svoje duše drugej duši — je bilo tako silno in novo in bitko; tako brzo se je vse v njihovem življenji prestavilo in spremenilo, da sta oba komaj zopet k zavesti prišla in izpoznala uhvativši jih vihar, podoben tistemu ponočnemu viharju, kateri jih je pritisnil na prsi, družega drugemu. Sanin je šel — in čutil, da gleda zdaj drugače na Emo. K malú je bil zapazil nekoliko posebnosti v njenej hoji, v njenem gibanji — in moj Bog! kako so mu neskončno dráge in mile! Tudi ona je občutila, da on tako na njo gleda.

Sanin in ona — sta se denes poljubila prvokrat; vsa čudesa prve ljubezni so se vršila nad njima. Prva ljubezen — ta je revolu-

cija: Jednoličnopravilni stroj življenja se razbije in razruši v jednem trenotku, mladost stoji na barikadi, visoko vihra njen prapor — in karkoli uže čaka tam spredaj — smrt ali novo življenje — vsemu pošilja ona svoj slovesen pozdrav.

— „Kaj? ali nij to naš starček?“ spregovori Sanin, pokazajoč s prstom na zagrnjeno figuro, katera se je brzo zmužovala po strani, kakor da bi hotela ostati nevidna. Sredi obilnosti blaženstva je on občutil potrebnosti govoriti z Emo, ne o ljubavi — ta reč je bila uže dognana in sveta, — ampak o čemur koli družem.

— „Da, to je Pantaleone,“ odgovori Ema veselo in srečno. Gotovo je šel od doma meni za petami; uže včeraj je hodil celi dan po mojej sledi...“

„On sumi!“

— „Sumi!“ vsklikne z vshitenjem Sanin. Kaj bi zamogla Ema izreči, da bi ne prišlo vshitenje?

Potem poprosi Sanin Emo, naj mu pove vse, kar se je včeraj zgodilo.

In ona začne precej dopovedovati, hitro,

Narod" večkrat izpregovoril, za to nij treba daljnjega komentara.

Kar zadeva drugi greh, namreč agitacijo, kličemo le v spomin nesramno vedenje Dežmanovo pri volitvah. To je kratak odgovor vsem listom, ki so prinesli perfidne laži, in na zadnje le še koroškemu šolmastru povemo, da naj raje molči, in če bi ga zopet šegotalo, o „priprikanudelnih“ in koroškem krofu pisati, mu priporočamo, naj v svoji psihologiji (!) to mikavno stvarino obravnava, s katero bo svojim koroškim rojakom gotovo bolj ustregel, kakor nam nekrofovskim Kranjcem.

Iz Vrhnike 30. avg. [Izv. dopis.] Zimski čas se približuje. Treba je torej za zimo se preskrbeti, in sicer za telesne potrebe, pa — tudi za duševne. — Komur so razmere na deželi natanko znane, ta ve, da je zima še jedenkrat daljša tam, kjer nimajo nobenega društva.

Da bi si tudi mi Vrhnicanje nekoliko zimo skrajšali, ustanovili bomo društvo, ki se bode imenovalo „Čitalnica“, kder bomo imeli različne časopise na razpolaganje in kder napravimo si tudi kako veselico. Pravila nam je sl. c. k. vlada že potrdila. Ob enem pa naznanjamo tistim gospodom v potolaženje, mislečim, da snujemo društvo za politične namene, da smo politiko iz pravil popolnem izključili.

V nedeljo, t. j. 3. septembra bomo imeli v g. Kotnikovej hiši volitev za odbor. Slavno občinstvo se torej uljudno prosi, naj se volitve mnogobrojno udeleži, da spravimo delavne moči v odbor.

Od Borovnice 28. avg. [Izv. dopis.] Suša je bila velika, vse rastline na polji so venele, živina nij dobila več kaj na paši, in se jej je moralo seno pokladati, sadje nedozorelo padalo je raz drevje, vroča zemlja je široko zevala po tolikanj potrebnem dežju. Prosili in molili smo za dež — pohlevni dež. In res, jug zmagal je nad severom, oblaki jeli so se plaziti in drgniti hribov in jelo je kapljati večkrat. Kar 24. t. m. po oblačnem in zelo soparnem dnevi, na katerem so imele marljive bučelice na ajdnem polju znatno biratev — prične pozno v mrak se obzor čudovito temniti, mej tem bliskati in grmeti, ka bi se

konec sveta bližal. A tudi ploha se je vlila z intenzivno močjo, ka v malih urah nosili so vsi suharji mnogo vode, pogubonosno drevilo čez v nižini ležeče livade, obdelano polje in ga na mnogih krajih zasuli s velcimi kamenjem in obilo šuto in peskom. Potoci so postali deroče reke, Borovnišica je razširila svojo skromno stružico čez celo dolino, velikanski vijadukt železnični moral se je izključivo kot most smatrati, cesta pod njim na Vrhniko vodeča je bila tudi pod vodo. Da je bilo mahovje pod vodo se razumeje samo o sebi. — Kajti starejši ljudje se ne spominjajo jednako velike povodnji in menijo, da se je moral oblak utrgati. Denes, ko je dež prenehal, je uže tudi voda skoraj popolnem odtekla. A revni obupno šeta po polji in misli — ubogi kmetijski stan, sedaj je še po suši zelo trpeči pridelek povodenj s cela ugonobila. Razen škode na polji je tudi ogromna ova pri pilah in jezovih, kateri so potrti in razrušeni. Mnogo dil in kladov je odpravljenih, deloma ležijo na sredi polja po zelnikih in fižolu. Škoda je vsakako tako velika, da bi smela slavna c. kr. vlada jo ceniti, da se nesrečnejem deloma odpišejo davki.

Iz ormuških goric 28. avg. [Izv. dopis.] Dopisnik iz Ormuža v nemških časnikih se tako Slovencev boji, da je celo v neki „Marburg. Zeitung“ v dopisu svoje ime podpisal in s tem pokazal, da je on isti debeli hujškač in lažnjivec, ki vlado za pomoč proti nemiru prosi. Ha! ha! Vlada uže čaka dolga leta s svojo pomočjo za Ormuž! Kaj ne, g. dopisnik? Vsacemu poštenemu Avstrijcu pa je znano, da so Slovenci zmirom dobre duše bile, in še bodo, ter mir ljubijo, da niso tako surovi, kakor jih ormuška peščica nemškutarjev sodi. Ti „pinkel-judje“, ach! gerechter Gott! privandrani, bi radi neko pomoč? Kako pomoč? Še več nemčurjev, — družega vam pa bógme nič ne manjka. Ljudstvo je mirno, le nemčurji so začeli svoje brke stegovati in pikati, misleč, zakaj bi si mi bolje ne postlali, da bi lažje ležali. Pa mi kmetje, nijsmo denes se narodili, mi hočemo svoje pravice imeti. — Ako pa tu ali tam kaj v slovenskih časnikih citate o sebi, istina je pisana, da hočete vladati povsod, kder vas nič

ne briga. Pustite nas, potem pa boste mirno živeli. Kaj bomo mi Slovenci rekli na slovenskejši zemlji? Mi bi pač lahko za pomoč prosili zoper vas! Da vi te sitnosti delate, dokazuje uže dopis v „Sl. G.“, ki prav istinito piše o volitvah v okrajni zastop. Vi ste svoja dva učitelja na volilni dan na vogle hiš kakor „leuchterje“ za agitiranje postavili, in mlajšemu ste šolo prepustili v vseh razredih, in prvomestnik krajnega šolskega sveta je paradiral, kakor kokoš. Kaj reče okrajni šolski svet k temu? In kaj neki k temu, ka je nadučitelj neki učenki v šoli s pestnico nemščino v glavo ubijal. Kde je postava! kde pravica, moja gospoda!! Da je le nemški, pravica gori ali doli pri nemčurjih? Iz gori navedenega in še mnogo več, se razvidi, kaj smejo ti ljudje vse storiti, mi pa bi mogli roke križem držati?

Od Pesnice 29. avg. [Izv. dopis.] Še le denes vam morem natančneje poročati o ognji v Levanjcih. V prav kratkem času je vpepelil stanovanja in hleve štirih posestnikov, tem bolj, ker je pihal precej močan veter. Gorelo je sicer po dnevu; toda braniti niso mogli, ker so ljudje na travnikih otavo spravljali, ter bili od vasi oddaljeni. Zapazili so ogenj, ko je bilo skoro vse v plamenu. Slednji je na mah krog sebe uničevalno grabil, ker so bila poslopja s slamo pokrita, koja je bila zaradi dolge in hude vročine uže jako suha. Nastal je ogenj po deci, koja je na vozoku v kolarnici slamo prižgala. Ako bi bili naši ljudje pazljiveji, bi ne trpeli tolikrat take občutljive škode. Zakaj ostaja deca tako sama doma in zakaj so jej šibice pri rokah? Mej pogorelimi je baje le jeden bil zavarovan.

Tukaj se je zopet pokazala potreba gasilnic. Vesnice so velike in stanovanja večinoma s slamo pokrita, toda nobena nema gasilnic. Kako hočejo tedaj priteči pomagat, če teče voda tudi sredi vasi?

Koše saj bi morali imeti in take vsak s soboj vzeti. Druga posoda nij tako pripravna in v naglici se je navadno tudi najti ne more. Kdor prihiti na pomoč, prinese posodo za vodo soboj in lahko pomaga, kjer koli more. Kompetentni uradi bi morali skrbeti, ka ima vsako selo za ugašanje potrebne priprave, ker so bivalci v tem obziru jako malomarni. Le,

zmedenó, smehljaje in vzdihovaje kratkimi vzdihom in menjaje s Saninom kratke in svitile poglede. Ona mu je pripovedovala, kako je hotela mati vse izvedeti od nje, kar je količkaj važnega; kako se je oddaljila od gospe Lenore z obetanjem, da jej bode naznanila svoj sklep v teku sutek*); kako je izprosila si ta rok — in kako je bilo to težko; kako se je popolnem nepričakovano prikazal gospod Klüber, bolj našopirjen in našemljen kakor kedaj koli; kako je izjavil svoje začudenje in nezadovoljnost zastran otroškega, nenaprošene in zanj globoko razžaljivega postopanja ruskega inostranca, — on je razumel tvoj dvoboj, — in kako je on terjal, da bi tebi nemudoma odpovedali hišo. „Zatorej“, je pristavil on — in tu je Ema posnemala njegov glas in kretanje — „ker to mene zasramuje, kakor da bi jaz ne znal potegniti se za nevesto, ako bi našel to neobhodno potrebno in koristno! Cel Frankobrod bode jutri vedel, da se je tujec bil za mojo nevesto — Kaj pomeni to? To oskrunja mojo čast!“ „Mama je ž njim soglašala — in misli si! — na to

sem mu jaz objavila, da se zastonj vznemirja zaradi svoje časti in svoje osebe, da ima zastonj skrbi zaradi svoje neveste — za to, ker jaz nijsem več njegova nevesta in nikdar njegova žena ne bodem! Menila sem, da se bom pogovorila še popred z vami . . . s taboj, pred ko mu konečno odpovem; ali on je prišel . . . in jaz se nijsem mogla vzdržati. Mama je zakričala od strahu, jaz pa sem šla v drugo sobo in prinesla njegov prsten — ti nijsi zapazil, da sem uže dva dni poprej bila snela s prsta njegov prsten — in mu ga oddala. To ga je strašno razžalilo; ker je on neskončno samoljuben in bahoven, se nij dolgo več razgovarjal — in otišel. Da sem morala zaradi tega veliko pretrpeti od matere, se lahko razume in jako bitko je bilo videti mi, kako jo je to žalostilo — in mislila sem si, da sem se malo prenagljila; ali vedi, imela sem tvoje pisemce — in sem tudi uže brez tega vedela . . .“

— „Da te ljubim,“ jo prehitel Sanin.

— „Da . . . da me ti ljubiš.“

Tako je govorila Ema smehljaje in je poniževala svoj glas vsakokrat ali pa popolnem obmolnila, kadar jima je kdorkoli šel

nasproti in mimo njih. Sanin jo je radostno poslušal, nasladjival zvukom njenega glasu, kakor se je včeraj radoval o njenih potezah.

— „Mama so bili nenavadno razljuteni“ — začne zopet Ema „— in njihove besede so letele hitro — hitro druga za drugo; nikako si nijso dali dopovedati, da me zamore gospod Klüber imeti tudi za šalo, da sem se mu udala ne iz ljubezni, ampak vsled vaših silnih prošenj . . .“

„Mati imajo vas . . . tebe . . . na sumu, to je, naravnost rečeno, mati so prepričani, da sem se v tebe zaljubila — in to tem bolj, ker jim še tretji dan nij nič jednakega prišlo na misel in so tebe naprosili, da bi me pregovoril . . . Ali to poročilo je bilo čudno . . . ali nij res? Zdaj imajo tebe . . . vas za zvitega, lokavega človeka, pravijo, da ste vi prevarili njeno zaupanje in mi prorokujejo, da bote tudi mene prevarili . . .“

— „No Ema,“ vsklikne Sanin, „ali si jej povedala . . .“

— „Jaz nijsem nič povedala! Saj nijsem imela pravice, dokler nijsem govorila z vami.“

(Dalje prih.)

* Sutek=1 ure.

kadar je škoda že storjena, takrat vzdihujejo, ter delajo koristne sklepe za prihodnost. Pri teh pa tudi vselej ostane.

Iz srbske Mitrovice 23. avg. [Izv. dop.] Ako imate prostora vzemite tudi moje vrstice v vaš cenjeni list.

Za prvo vam javljam, da je reč o straži mnogo pretirana, kajti peljali smo se do Mitrovice in le na postajah se prikazuje kak avstrijski vojak in še ta le večji del kot gledalec. Tudi prelaz nij težak.

Na turške strani smo videli v Bačni v Čardakah vojake, razen tega še dva mala tabora. Pri Baši je prav pri Savi srbsko-bosenski tabor. Ko smo se mimo peljali, je straža prezentirala.

Tu sem našel jednega laškega medicinarja, ki gre k rudečemu križu, dalje jednega španskega kapetana in jednega garibaldinskega oficirja. Prostovoljcev iz nižjih stanov je pa mnogo. V noči jih denes pride še 25. Včeraj je bila razsvetljava, kajti je bil knežev dan in ob jednem tudi krst malega naslednika kneževca. Ljudstvo se je radovalo na različne načine in klicalo staremu in mlademu knezu živio! Tu vse upa na srbsko zmago. Govoril sem se starim možakom, ki mi je djal, da ima Srbija toliko krvi, da bo Turke zalila! Bog daj! Zdravnikov je zelo treba, kajti tu jih je malo! Jutri dopoldne gremo k Alimpiču in potem ne vem, kam nas bode poslal. Poročal vam bodem v kratkem več, če bode kolikaj mogoče.

Domače stvari.

— (Slovenske knjižnice) peti zvezek se je zakasnil bolj močno, a izide gotovo v mesecu septembru. Dosedaj je stavljenih 14 pol „župnika.“ Velja nekoliko tudi „inter arma silent musae.“

— (Soareja.) 6. t. m. bode v redutnej dvorani dajala neka družba „čarovnikov“ predstavo.

— (Difteritis) se okolo Središča na slov. Štajerskem vedno bolj širi. Radi tega je 24. t. m. okrajni zdravnik ukazal tamkajšnjo šolo zatvoriti, dokler ta bolezen ne preneha.

— (Pogumentat.) Piše se nam od Središča: Kakor sem vam poročal, ukradena sta bila 19. t. m. v Obrižu v sredi vasi dva konja. Ob 10. uri zvečer, ko so domači večerjali, izpeljal je tat konja iz hleva, jahal počasno do konca vasi, vzel pri zadnjem hramu še komat in voz, vpregel v dvoru jednega konja, družega pa zraven privezal, ter se peljal nazaj skozi vas proti Ogorskemu. Do Mure so ga sledili, a dalje ga ne morejo.

— (Nasledek pijančevanja.) Na Grabah na slovenskem Štajerskem je L. . . , mož najboljših let tako dolgo pijančeval, da je ves njegov imetek po — grlu otišel. Sedaj pa hoče iz tega sveta. Nesrečnež je zblaznel in kraj vode „bele soldate“ išče.

Razne vesti.

* (Nemška „kultura“ na filadelfijskej razstavi.) Prezanimivo karakterizira ruski „Golosov“ specijalni dopisnik v Filadelfiji nemške moške, katere je pruska Nemčija poslala k izletu na Nijagru na stroške pensilvanske železnice. Njegovo sodbo citiramo da vidijo bralci, kako ruski listi o pruskih

Nemcih sodijo: „Izmej Nemcev se more govoriti samo o znanem profesorji Rello in g. Dffenbahu, kakor o ljudeh, odlikujočih se. Vsi drugi so večidel mladi, in pri tem do nemogočega surovi in nekako ponosno-neumni zastopniki mlade Germanije, oznamenjujoči svojo nemško narodnost s pustimi burkami, z grobim pijanstvom, čudovito obžrtnostjo. Sramovali smo se i mi, opazovaje jih pri obedu in zajutruku. Vsela se je ta mladina po vrsti jeden za drugim vkup in hvatala je po vsem, kar se je podavalo, z nepopisljivo predrznostjo. Za tem je nastal šum, vskliki, čindranje s kupicami za srečo prusko-nemškega „Vaterlanda“ in konečno so pesni hitro zajavile, kde so se pomestili zastopniki nemške Prusije in kako silno so uspehi opijaniti se — v malih minuticah. Videl sem sam, pravi dalje dopisnik, kako sta dva Nemca grabila po nezasedenih pokrovi in silila prislugo, devati na nje jedi in kako sta potem ta dva sina Tevtonije, krmivša se doma z volovskimi škrcpi in „ochsenschwanzsuppami“ basala v se, kar je prišlo na dan: kotlete, pečenke, juho, sladkoled itd. itd., vse to je bilo jima vse jedno. Opravičevali so se, ka so bili lačni in zadostivši na tak način sebi, zadrževali so po sadji in sladkariji zopet mure, pronoše pečenko in odnimali jo jim. Videlo se je, da ti ljudje nikoli nismo bili v priličnem društvu in nikoli niso poskusili izvrstnih obedov, in evo prišedši vendar jedenkrat za mizo, bogato in ukusno nakrito, grabili so po jedeh ravno z isto jezo in lehkomišelnostjo, katera je sploh lastna tendencijam Prusakov. Te obžrtnosti mladine držal se je stanovito nek „geheimrath“. Ta „gospod“ načel je svoj obed s tem, da je zahteval butelijo rudečega francoskega vina. Zvrnivši je polovico, postavil je drugo pod sebe na tla, da bi drugi ne mogli do nje, in to je nadaljeval do precej lepega števila butelj — 10. Mislite si njegovo smelost: sedel je za isto mizo s Francozi in z Rusi, a deklamoval je vedno stihe na rimo — *Weine, die Franzosen sind Schweine!* Poglejte si tipov, kateri dovoljno glasno za se govoré, pogledjte si inteligencijo in ove učene moči, katere je poslala v Ameriko Germanija! Vidite nasledke one predrznosti, katera se je še bolj polastila Nemcev od leta 1870.

* (Jetnišnice kot kmetijska učilišča.) V kaznilnici Göllersdorf na Avstrijskem so začeli kaznjence k umnemu kmetijstvu navajati. Na zemljišči, koje meri 9-2 hektarjev, oskrbujejo s pomočjo pravilne gnojilne zelenjadorejo na debelem, ter pošiljajo redno prav velike množine zelenjadi na dunajski trg. Pri družih kaznilnicah napravljajo, kakor beremo, šolske vrte in sadne drevnice, v katerih bodo jetniki delali in se tako lahko marsikaj naučili za poznejše življenje.

Vsem bolnim moč in zdravje brez lek

Revalescière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolj nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spriceval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spricevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spricevalov.

Spricevalo št. 73.670.

Spricevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sečni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih mehurji, trganje v mehurji i t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vrstnih in praih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušnji v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spricevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spricevalo št. 76.921.

Obergimper, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popoinama zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spricevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revalescière ozdravila me je popolnem strašnih želodčnih in čutnicnih boleznij, katere so me deset let mučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

V plenastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalescière-Biscuiten v pušicah in Revalescière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 glid. 50 kr., 24 tas 2 gl. 50 kr., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gl. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijah trgovcih; tudi razpošilja dunajaka hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbaacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (29)

Tržne cene

v Ljubljani 30. avgusta t. l.

Pšenica hektoliter 8 glid. 45 kr.; — reš 6 glid. 17 kr.; — ječmen 4 glid. 55 kr.; — oves 3 glid. — 28 kr.; ajda 6 glid. — kr.; — prosa 4 glid. 39 kr.; — kornja 5 gold. 40 kr.; krompir 100 kilogramov 3 glid. 60 kr.; — fižol hektoliter 8 glid. — kr.; masla kilogram — gl. 94 kr.; — mast — glid. 82 kr.; — špeh trisen — glid. 66 kr.; — špeh povejen — glid. 75 kr.; jajce po 4 kr.; — mleka liter 8 kr.; govednine kilogram 50 kr.; — teletnine 48 kr.; — svinjsko meso 58 kr.; — sena 100 kilogramov 2 glid. 62 kr.; — slame 3 gold. 6 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 8 gold. — kr.; — mehka 5 glid. — kr.

Dunajska borza 30. avgusta.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankoveih	66 g d. 60	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	69	90
1860 drž. posojilo	111	25
Akcije narodne banke	854	—
Kreditne akcije	140	—
London	120	80
Napol.	9	63 1/2
C. s. cekini	5	82
Srebro	101	75

V Kamniškej čitalnici

se oddaje takoj v najem

gostilnica

na najboljšem prostoru v mestu, s prostornimi sobami, velikim hlevom in z veliko kletjo. (269—3). Več se izve pri čitalničnem oboru v Kamniku.

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

izdeljuje **Gabriel Piccoli**, lekar na dunajskej cesti v Ljubljani. Tudi najboljši in najcenejši pripomoček za čiščenje ust.

1 škatljica zobnega praška . . . 40 kr.
1 steklenica ustne vode . . . 60 kr.
(3—22)

Nekaj pisarjev

sprejme se začasno v službo pri glavnem zastopu banke „SLAVIJE“ v Ljubljani na glavnem trgu št. 10. (271—2)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

29. avgusta:

Evropa: Stifter iz Kaluge. — Rosenthal iz Dunaja. — Candusi iz Gorice. — Fagenz iz Gradca. — Knlišnik iz Trča.
Pri Stonu: Buchinger iz Dunaja. — Lenček iz Notranjskega. — Cselei iz Dunaja. — Pretnar iz Trsta. — Bäcker iz Dunaja.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.